

PeaceJam geeft jongeren tools om in actie te komen

Jongeren zijn meer dan ooit tevoren verbonden met elkaar en met dingen die ertoe doen. Maar wát kunnen ze nou zélf betekenen? Hoe kunnen ze zich inzetten om iets te veranderen in deze grote en toch zo nabije wereld? Waar begin je?

DOOR MAARTEN ALTENA

Vrijheid, gelijkheid, diversiteit, inclusiviteit en solidariteit: grote abstracte begrippen. Als jongeren tussen de 12 en 18 jaar deze begrippen tegenkomen, grijpen ze gapend naar hun smartphone om eerst maar eens de betekenissen te googelen. Maar in de dagelijkse praktijk kennen ze deze begrippen wel. Want jongeren zijn enorm begaan met het lot van anderen, maken zich zorgen over het klimaat en ergeren zich mateloos aan ruziënde politici. Maar wat kunnen ze met die zorgen?

PeaceJam kan helpen. PeaceJam is een internationale organisatie, gericht op jongeren in onze wereld. PeaceJam zet zich in voor mondiaal burgerschap, het tegengaan van pestgedrag en het stimuleren van betrokkenheid bij je leefgemeenschap. De CED-Groep is de Nederlandse partner van PeaceJam: samen met scholen en jongeren worden praktische oplossingen ontwikkeld om jongeren werkelijk te laten participeren in de samenleving. Hoe maak je identiteit, diversiteit en democratie concreet?

PeaceJam en Nobel Vredesprijswinnaars: de change makers

Al sinds 1996 is PeaceJam internationale actief en heeft in maar liefst 39 landen al meer dan 1,2 miljoen jongeren in beweging gekregen. Dat doen ze met een heel eenvoudige boodschap: kijk en luister naar, maar vooral *leer* van de ervaringen van de *change makers* uit het verleden – de Nobel Vredesprijswinnaars – om *change maker* van de toekomst te worden. PeaceJam wordt ondersteund door 14 laureaten, bijvoorbeeld de 14^e Dalai Lama uit Tibet (laureaat van 1989) en de Zuid-Afrikaanse aartsbischop Desmond Tutu (laureaat van 1984). Zij willen graag hun praktische kennis en ervaring delen met jonge mensen. Door het organiseren van evenementen, in deze bijzondere tijd natuurlijk vooral online, breng je jongeren in direct contact met deze voorvechters voor vrede in de wereld.

Werken aan burgerschap en maatschappelijke thema's met jongeren?

Met het lesprogramma *Compassie in Actie* werk je aan burgerschap, het bespreekbaar maken van belangrijke maatschappelijke thema's en *Future Skills*. De lessen gaan over deze thema's:

- Empathie & compassie
- Identiteit & verschil
- Leefgemeenschappen bouwen
- Inclusie & bondgenoot zijn
- Stereotypen overwinnen

Heel actueel gezien de huidige protesten van Black Lives Matter wereldwijd. De nieuwe wet burgerschap benoemt de school ook als oefenplaats voor democratisch burgerschap. Sociale vervreemding is aan de orde van de dag in de klas. De machteloosheid die dit oplevert, zal menige leraar bekend voorkomen.

IJzersterk lesprogramma: *Compassie in Actie*

Voor jongeren tussen 12 en 18 jaar ontwikkelde PeaceJam het ijzersterke lesprogramma *Compassie in Actie*. De Nederlandse versie daarvan is vanaf september te verkrijgen bij de CED-Groep. Als docent kun je met dit programma jongeren leren hun leiderschapskwaliteiten, hun sociale en persoonlijke vaardigheden te ontwikkelen en in te zetten. Het programma biedt zeer praktische tools en tips, tot en met een digitaal platform (www.billionacts.org) om zelf iets te plannen en uit te voeren. Het lesprogramma bevat korte individuele of groepsactiviteiten, maar ook *case studies* van de laureaten. Via allerlei actuele werkbladen en 'doe'-suggesties worden jongeren gestimuleerd om zelf iets te ondernemen, op school, in de eigen wijk of in de wereld.

Actief bijdragen aan positieve veranderingen

Hoe ervaren jongeren dit zelf eigenlijk? Als voorbeeld de Britse Shwetal Shah. Zij wist bij wijze van spreken al sinds ze kon praten mensen in beweging te krijgen voor sociale actie. Voordat ze PeaceJam jeugdmentor werd, begon ze met de eenvoudige vraag: hoe maak ik natuur- en scheikundelessingen van grote wetenschappers toegankelijk voor meisjes? Deze zijn vooral voor jonge mensen ontoegankelijk en onbetaalbaar. Met haar idee won ze een *micro-grant* (een kleine gift om je idee uit te kunnen voeren). Daarmee maakte ze een documentaire over vrouwen in leiderschapsposities en jongeren die met lokale initiatieven het verschil proberen te maken. Shwetal, nu lid van het PeaceJam EU Jeugd Team, zegt: "Ik zoek naar manieren om jongeren 'aan' te krijgen, om op kleine schaal iets te doen wat je gemeenschap beter maakt en mensen opbouwt."

Community van vredestichters

PeaceJam is vooral een *community* van jonge mensen die begaan zijn met de grote thema's van vandaag. Oorlog en vrede worden bespreekbaar gemaakt door empathie en compassie te oefenen. Onrechtvaardigheid tussen groepen mensen in de samenleving wordt bespreekbaar gemaakt door een focus op de waarde van je identiteit en verschil. Discriminatie en racisme wordt

De PeaceJam Slam

De CED Groep organiseert, in samenwerking met KidsRights, in oktober een online PeaceJam Slam, waarbij jongeren geïnspireerd en gemotiveerd samenwerken om bijvoorbeeld sociale acties voor te bereiden. KidsRights is een internationale kinderrechtenorganisatie, opgericht in 2003, die wereldwijd opkomt voor de positie van zeer kwetsbare kinderen en hun rechten promoot en ondersteunt. KidsRights helpt kinderen via advocacy, research en action om voor hun mening op te komen en actie te ondernemen om zelf veranderingen teweeg te brengen (voor meer informatie: <https://kidsrights.org/nl/>). Net zoals PeaceJam wordt KidsRights ondersteund door Nobel Laureaten. KidsRights is verheugd om met PeaceJam te gaan samenwerken.

Europese Conferentie november 2020

Van 11 - 14 november 2020 vindt een Europese online conferentie plaats, waarin PeaceJam-partners uit België, Engeland, Griekenland, Luxemburg en Roemenië participeren. Hier kunnen onze jongeren kennismaken met al actieve jongeren uit heel Europa. Tijdens deze conferentie gaat Nobel Vredesprijswinnaar Jody Williams (laureaat van 1997) met jongeren in gesprek aan de hand van haar eigen werk om wereldwijd landmijnen op te ruimen. De thema's klimaat, diversiteit en inclusiviteit, maar ook migratie en wereldgezondheid staan centraal. Jongeren leren hier elkaar persoonlijk kennen, maar daarmee ook zichzelf. Geef het door aan je leerlingen!

inzichtelijk gemaakt door technieken aan te leren om vooroordelen en stereotypen te overwinnen. Jongeren krijgen voorbeelden aangereikt en maken zelf mee wat het betekent om bondgenoot te worden en een inclusieve houding aan te nemen ten opzichte van anderen. Zo werkt PeaceJam via het lesprogramma, de online community en de evenementen om betekenisvolle, multi-dimensionale leefgemeenschappen op te bouwen.

Goed burgerschap in de praktijk

De CED-Groep maakt in Nederland het werk van PeaceJam bekend, bijvoorbeeld met de aanpassing van het lesprogramma aan de Nederlandse context. Het programma is vanaf september 2020 verkrijgbaar.

Veel scholen zijn op zoek naar mogelijkheden en praktische werkwijzen om de grote vragen rondom (wereld)burgerschap en sociale verantwoordelijkheid te kunnen beantwoorden. Via een korte introductietraining over Compassie in Actie krijgen docenten, mentoren en schoolleiders een beeld van de mogelijkheden van het lesprogramma. Scholen kunnen zelf bepalen of ze het programma in willen zetten als project, als onderdeel van het burgerschapscurriculum of de mentorlessen, of om hun jongeren te inspireren om in actie te komen. ●

► **Maarten Altena is projectmanager bij CED, en contactpersoon voor het programma PeaceJam.**

Wil je meer weten over PeaceJam of wil je het lesprogramma Compassie in Actie gratis downloaden? Kijk op cedgroep.nl/peacejam